

WORLD DAY FOR AUDIOVISUAL HERITAGE 27 OCTOBER
DIA INTERNACIONAL DEL PATRIMONI AUDIOVISUAL

CINE

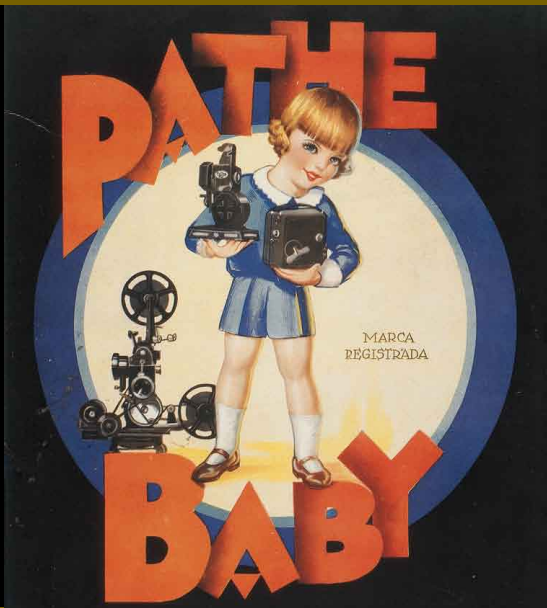
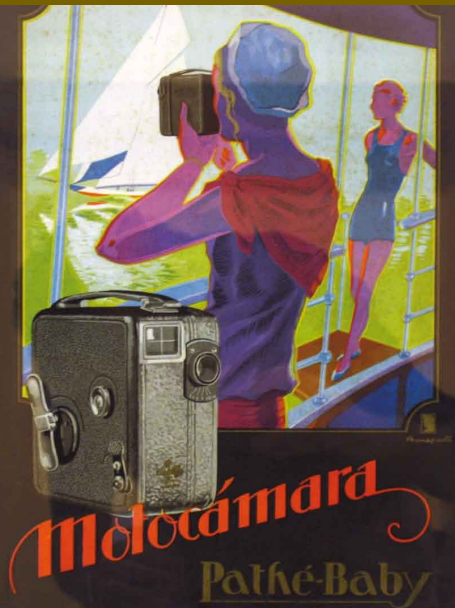
AMATEUR
AMATEUR CINEMA

PATRIMONI AUDIOVISUAL

CINEMA AMATEUR

1923-1926

Cartells publicitaris de Pathé Baby

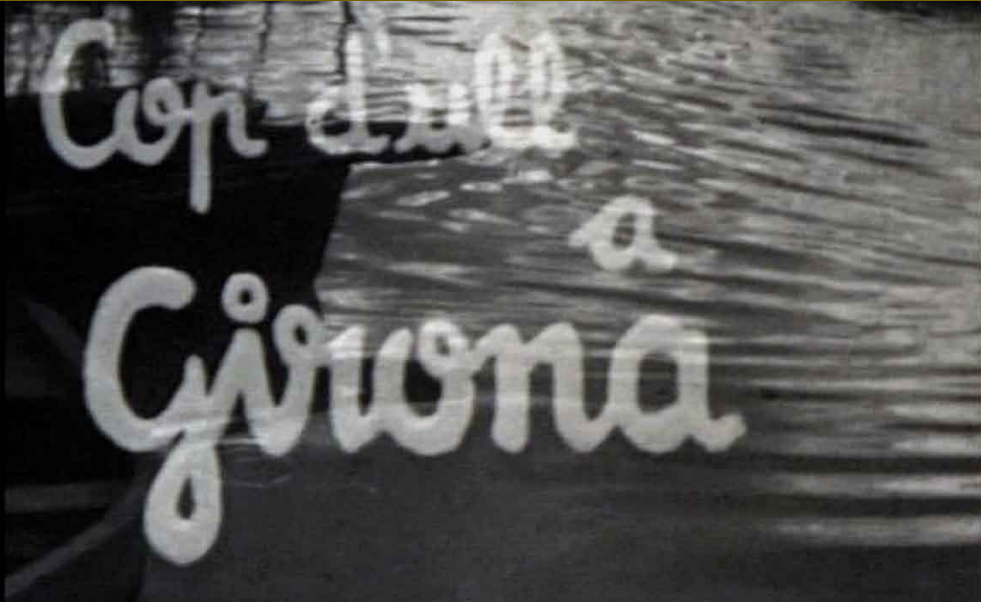
1949

Antoni Varrés durant el muntatge d'una pel·lícula

1958

Antoni Varés en el rodatge de la pel·lícula Roc

1954

Fotograma de la pel·lícula Cop d'ull a Girona, de Joaquim Puigvert

1957

Joaquim Puigvert rodant la pel·lícula El Pelegrí de Tossa

(Desapareguda el 1962)

1966-1970

Jordi Lladó en un rodatge

1963 Narcís Sans durant el rodatge d'un aiguat a Girona

1960-1970

Fotograma de la película *Aquella parábola*, de Narcís Sans

1895

Louis i August Lumière patenten el **Cinématographe Lumière** i fan la primera projecció pública de cinema de pagament el 28 de desembre a París.

1897

Primera càmera de cinema destinada a un públic no professional: **Chronophotographe Demeny** de Gaumont amb pel·lícula de 60 mm.

Incendi del Bazar de la Charité a París on moren 124 persones durant una projecció de cinema a l'encendre's la pel·lícula de nitrat de cel·lulosa. Es pren consciència que cal buscar un nou material no inflamable per a les pel·lícules, sobretot les d'ús domèstic.

E.&H.T. Anthony inventa la càmera projector **Spiral** amb un disc com a suport de les imatges, en lloc del film. En el mateix any, Bettini Brothers creen un aparell similar; el "Plattenkinematograph".

Càmera Biokam

1898

Leo Kamm crea el **Kammatograph** que substitueix el film per un disc circular de vidre amb capacitat màxima de 550 fotogrames.

Birth Acres patenta la **Birtac** primer aparell cinematogràfic que utilitza un film subestàndard (17'5 mm, la meitat dels films estàndard de 35 mm). Primer intent de crear un aparell de cinema barat i senzill per al mercat de cinema amateur.

1899

Apareix la càmera-projector **Biokam**, amb pel·lícula de 17'5mm i perforació central. Segon aparell de format subestàndard destinat al cinema no professional.

1900

Es comercialitza la **Kinora**: aparell d'ús domèstic, de sobretaula, per a visionar petites pel·lícules a través d'una lent mitjançant un sistema de fulleteig dels fotogrames impresos sobre cartolines encolades sobre un eix rotatiu.

Es comercialitza la càmera **Chrono de Poche de Gaumont**, la primera càmera que substitueix la tracció manual (maneta) d'arrossegament del film per un motor accionat amb corda (mecanisme de rellotgeria).

1903

Es comercialitzen diversos aparells per al cinema amateur amb diferents formats de pel·lícula subestàndard amb poc èxit: **Vitak** amb film de 17'5 mm (Estats Units, 1902), Kino I d'Ernemann amb pel·lícula de 17'5 mm (Alemanya, 1903).

1909

1910

Projector Home Kinetoscope Edison

Una conferència internacional estableix com a format estàndard de les pel·lícules de cinema professional el film Edison de 35 mm.

Kodak comercialitza el **Safety Film**, pel·lícula d'acetat de cel·lulosa no inflamable, més segura que el nitrat de cel·lulosa. Inicialment s'utilitzarà sobretot en el mercat de cinema amateur.

1910

Es comercialitza la càmera-projector **Olikos** (França), que en lloc de pel·lícula utilitza plaques de vidre rectangulars com a suport de les imatges (84 fotogrames per placa).

Es comercialitza el **Cinéphone**, càmera que pren les vistes en espiral sobre un disc de cel·luloide de 15 cm de diàmetre. Les imatges poden ser visualitzades amb un projector o individualment amb una visionadora.

1912

Edison's Home Kinetoscope, primer projector a utilitzar el Safety Film de 22 mm. Enregistra 3 fotogrames en línia.

Pathé comercialitza el **Pathé Kok**, el primer equip complet de càmera i projector amb Safety Film, amb un nou format de pel·lícula de 28 mm. El projector no professional més venut durant els anys 1912-22.

La casa Kinora, llença una càmera que permet a l'amateur filmar escenes, que després seran impreses en paper (fotograma a fotograma) i visionades amb els aparells Kinora.

Projector Pathé Kok

1922

La firma **Pathé** comercialitza amb l'eslògan "Le Cinéma chez soi", la pel·lícula de 9'5 mm i perforació central per als aparells **Pathé Baby** destinats al mercat domèstic. Aparell petit, barat i fàcil d'usar representa, juntament amb els aparells Kodak de 16 mm, l'inici de l'edat d'or del cinema amateur.

1923

La firma Kodak treu el format de 16 mm per a la càmera Cine-Kodak i el projector Kodascope. Al mateix any l'empresa Victor també llença el seu model de 16 mm.

1924

Bell & Howell treu el seu model **Filmo**, la primera càmera de 16 mm amb sistema mecànic de corda per l'arrossegament de la pel·lícula.

1926

Els projectors Pathé Baby incorporen un motor elèctric i les càmeres, amb el model **Motocàmera**, un mecanisme de corda per a l'arrossegament del film.

1927 Conferència a Girona de Pedro Arce, de l'empresa Kodak, sobre "el cinema a casa".

1928

La firma Kodak comercialitza la pel·lícula de 16 mm en color: **Kodacolor**.

Apareix l'**Agfa Movex**, la primera càmera de 16 mm construïda per Agfa. La primera càmera en utilitzar una cassette per a simplificar al màxim la càrrega del film a la càmera.

1930

Neix la societat **Paillard-Bolex**, una de les empreses més prestigioses d'aparells de cinema amateur.

Projector PathéBaby

1930 El rapte de Maria Rosa, d'Antoni Varés. Primera pel·lícula d'argument filmada a Girona.

1932

Kodak comercialitza la pel·lícula de 8 mm, cine Kodak Eight Camera.

RCA Victor comercialitza el primer projector sonor òptic destinat als amateurs (16 mm).

Eric M. Bern anuncia la primera càmera amateur equipada amb un sistema per a la presa de so.

Camera Kodak-16 mm

1932 Manifest "Per un cinema amateur a Girona", a càrrec de les Organitzacions Garbí.

1933 Vetllades de cinema amateur en els locals de GEIEG.

1935

Eumig C-2. La primera càmera construïda amb un fotòmetre.

Eumig C-4. La primera amb tracció elèctrica del film.

1936

Surten al mercat dos nous formats de pel·lícula en color per a cinema amateur: **Kodachrome i Agfacolor.**

Es comença a comercialitzar la **Bolex H16** de la casa suïssa Paillard. Durant més de trenta anys serà una de les càmeres de 16 mm més venuda del món.

1936 Es constitueix la Secció de Cinema Amateur del GEIEG.

1937

Pathé llença al mercat el **Pathé Vox**, un dels primers projectors sonors.

Kodak introdueix el primer film sonor en 16 mm per al **Sound Kodascope Special Projector.**

1950

Apareix el film **de triacetat de cel·lulosa** que iguala la qualitat d'imatge de les pel·lícules de nitrat de cel·lulosa, que desapareixen definitivament per la seva perillositat.

1950 **Aquella paràbola.** Realització de Josep Montalà i Narcís Sans.

1951

Kodak comercialitza la **Brownie Movie Camera** de 8 mm i l'any següent el projector a un preu molt econòmic.
Democratització del cinema amateur.

Brownie

1953

Paillard Bolex Stereo: primera càmera de cinema amateur per a prendre imatges estereoscòpiques.

1960

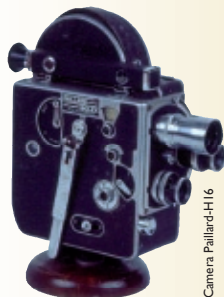
1954 Cop d'ull a Girona, pel·lícula documental de Joaquim Puigvert sobre la ciutat.

Fundació de l'**AFYC, Agrupación Fotográfica y Cinematográfica de Gerona y su Provincia**, vigent fins a 1977.

1958 La revista de l'AFYC obra la secció "**Cinematografía gerundense**".

Roc. Primera pel·lícula en color d'Antoni Varés.

Premiada al XXI Concurs Nacional de Cinema Amateur (1958 i 1961), al II Festival de Cine Amateur de Barcelona (1961) i per TVE a la millor pel·lícula del grup "tema lliure" (1967).

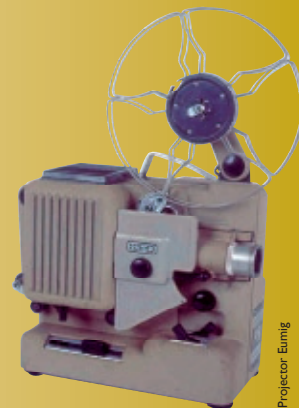

Camera Paillard-H16

Comercialització de les primeres càmeres de cinema amateur amb presa de **so magnètic** (8 mm). Fuji comercialitza el seu propi sistema de cassetts, el **Single 8**.

1960 De Eva a Maria, pel·lícula documental de Joaquim Puigvert. Premiada al Concurs Social de l'A.F.C. (1961) i al Concurs Nacional de Cinema Amateur del C.E.C. (1961).

1961 L'Home del Sac, pel·lícula d'Antoni Varés. Premiada al XXIV Concurs Nacional de Cinema Amateur (1961), al VIII Concurs Nacional Fotogràfic AFYC (1962), al I Festival Internacional de Cine Amateur d'Andorra (1962) i al Festival de Cinema Amateur de Saragossa (1964).

Projector Eumig

1964

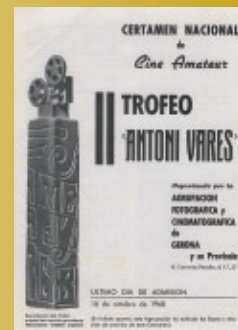
Kodak comercialitza el format **Super 8** per als aparells de cinema amateur. Augmenta la mida del fotograma i el film és dins un cassette, que n'abaratex i en simplifica l'ús.

1964 Fundació del **cineclub Ademar**, el 13 de novembre. Branca de l'Associació d'Antics Alumnes dels germans Maristes. Es dissol el 1968.

1965 Es funda el cineclub AFYC.

Primer Concurs Provincial de Cinematografia Amateur de 8 mm, organitzat per l'AFYC amb la col·laboració de la casa Foto-Cine Sans.

1966 Primer concurs provincial de cinema amateur per afeccionats als 8 mm, organitzat pel cineclub Ademar.

1970

1967 Primer **Trofeu Nacional Antoni Varés de Cinematografia Amateur** en 8 i 16 mm. Octubre. Organitzat per l'AFYC. A partir de la 3a edició passa a dir-se Concurs Nacional de Cinema Amateur i a partir de la 6a Certamen de Cinema Amateur Trofeu Antoni Varés. El 1975 es feu la 9a i darrera edició.

1969 Creació del **Grup de Girona**, col·lectiu al voltant de Jordi Lladó i amb l'objectiu de fer cinema a Girona. En sortiran dos títols: **És ben difícil de matar el petit monstre que tots portem a dintre** (1969) i **Un laberinto** (1970).

Estrena d'**Amor Adolescents**, pel·lícula de Jordi Lladó amb guió de Josep Maria Gironella, al cinema Orient. 27 de novembre.

Philips comercialitza el primer VCR (Video Cassette Recorder). Primer format de vídeo d'ús domèstic.

1970 Fundació del **Kinema Grup**, amb l'objectiu de promocionar la tasca cinematogràfica a les comarques de Girona. 13 de desembre.

Camera Fujica

1976

JVC presenta el seu sistema de vídeo VHS, que es converteix en el format estàndard a nivell mundial del vídeo domèstic.

Inici de la decadència dels aparells de cinema amateur, que paulatinament són substituïts per càmeres i reproductors de vídeo domèstic.

1976 Primer **Certamen Provincial de Cinema Amateur Esportiu**, organitzat per l'AFYC juntament amb l'ADC de Sarrià de Ter.

Per a més informació podeu adreçar-vos: www.ccaaa.org

CRDI, Placeta Institut Vell, 1 17004 Girona
crdi@ajgirona.org - www.ajuntament.gi/sgdap

Museu del Cinema, c/Sèquia, 1 17001 Girona,
museu_cinema@ajgirona.org – www.museudelcinema.org

Museu del Cinema
Col·lecció Tomàs Mallol

